

Sygn. akt II AKa 68/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Robert Wróblewski (spr.)
Sędziowie:	SA Witold Franckiewicz SA Tadeusz Kielbowicz
Protokolant:	Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Marii Walkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2013 roku

sprawy **D. L.**

o zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie

z powodu apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 20 grudnia 2012 roku sygn. akt III Ko 240/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. stwierdza, że koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wpłynął wniosek pełnomocnika D. L. o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie od 18 do 19 marca 2012 roku. Wnioskodawca domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz 500 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Na rozprawie pełnomocnik wniósł (karta 16 akt) o zasądzenie 5000 złotych zadośćuczynienia.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 roku (sygnatura akt III Ko 240/12), rozstrzygnął:

I. na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy D. L. kwotę 1.000 (jeden tysiąc) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku;

II. dalej idące żądanie oddalił;

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz D. L. 120 zł. tytułem poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

IV. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Z wyrokiem tym nie pogodził się wnioskodawca, w którego imieniu apelację wniósł pełnomocnik. W apelacji pełnomocnik zarzucił:

- obrazę przepisu postępowania a to art. 552 § 4 kpk przez błędne ustalenie, iż zadośćuczyni krzywdzie zatrzymanego kwota 1000 zł. podczas gdy okoliczności zatrzymania w dniu 18 marca 2012 roku – nielegalnego i bezzasadnego od początku jego niespodziewanego zastosowania, trwającego do dnia następnego, pomimo wcześniejszej możliwości jego zakończenia, dokonanego w obecności osób najbliższych – uzasadniają przyjęcie, że odpowiednie zadośćuczynienie powinno być wyższe.

Podnosząc ten zarzut pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Skarbu Państwa łącznie 5000 złotych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy D. L. jest niezasadna.

W świetle ustaleń Sądu Okręgowego jest oczywiste, że wnioskodawca D. L. spełnia, określone ustawą, warunki do uzyskania zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie.

Ustalenie to nie jest kwestionowane.

Pełnomocnik krytykuje zaskarżony wyrok dlatego, ponieważ uważa, że zasądzona kwota zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania jest za niska.

Sąd Apelacyjny nie podziela zapatrywania skarżącego i uznaje, że zarzut podniesiony w apelacji jest chybiony.

Otóż zarówno w orzecznictwie, jak i w piśmiennictwie nie budzi obecnie wątpliwości, że: "w kwestiach z zakresu prawa materialnego, nieuregulowanych (...) w rozdziale 58 Kodeksu postępowania karnego, mają wprost zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego odnoszące się zwłaszcza do problematyki zasad ustalania zaistnienia szkody i krzywdy (w tym również kwestia związku przyczynowego), określania wysokości odszkodowania, zadośćuczynienia, przyczynienia do powstania szkody, wyłączenia odpowiedzialności Skarbu Państwa za powstałą szkodę, nadużycia prawa w rozumieniu art. 5 k.c., a także zasądzania odsetek" (L. K. Paprzycki (w:) J. Grajewski, L. K. Paprzycki, S. Steinborn: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Zakamycze 2006, t. II, s. 401 oraz powołane tam orzecznictwo i literatura).

Zasada powyższa obejmuje również art. 445 § 2 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c., nakazujące, aby suma przyznana tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę była "odpowiednia". Nie może przy tym budzić wątpliwości, że orzeczenie w przedmiocie zasądzenia odszkodowania w trybie art. 552 k.p.k., zarówno w zakresie poniesionej szkody, jak i wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, opierać się musi na czytelnych kryteriach zweryfikowanych przeprowadzonymi dowodami oraz powszechnie przyjętymi zasadami zakreślającymi granice subiektywnego odczucia krzywdy przez wnioskodawcę żądającego zadośćuczynienia (por. L. K. Paprzycki, op. cit., s. 400).

Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. ma wprawdzie charakter nieookreślony, niemniej jednak w rozstrzygnięciach w praktyce wskazane są kryteria, którymi należy kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia.

I tak zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej strony, wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywd poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Z tych względów np. kwoty zadośćuczynienia zasądzone w innych sprawach mogą stanowić jedynie wskazówkę dla sądu rozpoznającego daną sprawę, natomiast w żadnym stopniu sądu tego nie wiążą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2005 r., sygn. akt I CK 7/05, LEX nr 153254).

Oczywiste jest przy tym, że ustalenie, jaka konkretnie kwota jest "odpowiednia", co z istoty należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, nie może być "dowolne", a uwzględniać musi wszystkie okoliczności sprawy i opierać się, jak to już podniesiono wyżej, na czytelnych kryteriach.

Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd, że w ramach kontroli apelacyjnej nie jest możliwe wkraczanie w sferę swobodnego uznania sędziowskiego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., sygn. akt II KKN 351/99, Prok.i Pr.-wkł. 2001/6/11; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005 r., sygn. akt II KK 54/05). Zarzut niewłaściwego ustalenia zadośćuczynienia może być skuteczny tylko wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania takiego zadośćuczynienia.

In concreto, o czym przekonują motywy zaskarżonego wyroku, Sąd Okręgowy miał na uwadze wszystkie ww. okoliczności i nie ma żadnych racjonalnych powodów, aby prawidłowość ustaleń poczynionych przez ten Sąd kwestionować, w szczególności argumentów przemawiających za tym nie dostarcza skarżący w apelacji.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze rozstrzygnięto w myśl zasady wyrażonej w art. 554 § 2 k.p.k. in fine.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.